

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI
POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA Częstochowa, II Aleja № 38, telefon № 50,

ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja № 38

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej.

Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 8—9 wieczorem.

2-ga Aleja № 43.

TEATR „ODEON”

W. Rrzenińskiego (Najstarszy w Królestwie) Od środy 27 do piątku 30 Lipca (włącznie)

Zupełna zmiana programu!

Wybrzeża Nilu (zajmujące widoki z natury) **PIERWSI CHRZEŚCIJANIE** (wzruszający dramat w wykonaniu najlepszych artystów „Zjednoczonych teatrów Paryskich“) **W starym plecu djabeł pali** (wyjątkowo komiczny) **TAUERBALM** (ciekawe widoki z natury) **DNI TERRORU** dramat w wykonaniu artystów „Teatro Dramatico Nationale w Rzymie“) **Zakład podróżnika** (komiczny) **Skarb** (fantazja w kolorach)

Zmiana programu w każdą środę i sobotę. W Kalloskopach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

— — Ceny miejsc zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach. — — —

Teatr „ODEON”

RESTAURACJA **Wacława ŚWIDERSKIEGO**

Aleja II róg Teatralnej (1-sze piętro).

zawiadamia Szanownych Gości, że dziś i codziennie grywa

Kapela Polska pod dyrekcją Raczyńskiego.

Początek o godzinie 8-ej wieczorem.

Z szacunkiem Wacław Świdorski.

Pierwszorządny w Częstochowie

Zakład fotograficzny

W. Wesołowskiego

II Aleja Nr. 26. róg Teatralnej

Częstochowskie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu dla PRZEMYSŁU i HANDLU.

11-ga ALEJA Nr. 22.

TELEFON Nr. 100.

Złatwia wszelkie operacje bankowe, skupuje weksle, wydaje pożyczki na towary, oraz dowody przewozowe. **Wydaje przekazy na Rosję i na Zagranicę.**

Popierajmy sprawę oświaty ludowej!

Mam zaszczyt zawiadomić Sz. Klijentelę że biuro oddziału Częstochowskiego Towarzystwa Ubezpieczeń na ŻYCIE

„L'URBAINE”

przeniesione zostało do domu W-go M. Gradsteina przy II alei Nr. 35.

na III piętrze z frontu. Nr. telef. 104.

Zarządzający Oddziałem, H. M. Piotrowski.

LECNICA chorób zębów i jamy ustnej **M. PUCHAŁSKIEGO**

w Częstochowie III aleja. 57 wprost kościoła po Marjawi. Zarządzający lekarz d-ta **B. MUSZYŃSKI** przyjmuje codziennie od 9 z rana do 8 wieczór

Z dniem 21-go Lipca **AGENTURA ROSYJSKIEGO TOWARZYSTWA Transportów i Ubezpieczeń.**

ZOSTAŁA PRZENIESIONA na ul. Teatralną № 24, w domu W-go Gradsteina.

1525—7—2 Reprezentant A. Kisselhof.

MAGAZYN UBIORÓW MĘZKICH

R. Trawińskiego przeniesiony zostanie

1486—20—1

do domu Towarz. Pełnych. Oszczędnościowego II Aleja Nr. 24, 1-sze piętro od frontu.

LEKARZ-DENTYSTA **Artur Broniatowski**

przyjmuje codziennie od 9—1 i od 3—7 p. p.

I Aleja № 8 pierwsze piętro dom p. Rygockiej.

Pamiętajcie o wpisach Szkolnych.

Dr. BEN

ul. Sw. Barbary Nr. 2 w Częstochowie, przyjmuje od 8 do 9½ rano i od 3 do 5 po południu. Choroby wew. i zew., dziecinne i weneryczne. 1387

LEKARZ-DENTYSTA **GREJNIEC**

wyjechał powróci w początkach Sierpnia

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEŹBIARSKO-KAMIENIARSKI i SZTUKATORSKI

Częstochowa, III Aleja, dom własny

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

Egzystuje od 1897 r. Telefon 260.

WYKONYWA RZEŹBY, POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE i KOŚCIELNE.
Fabryka posadzki cementowej na chodniki i stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu.
CENY NAJPRZYSTĘPNIJSZE.

Biurowe **„MŁOT”** FABRYKA

Częstochowa ul. Dojazd 29 Tel. Nr. 203.

Urządzenia sanitarne: kanalizacje i wodociągi, ogrzewania centralne i wentylacje. Wanny i piece kąpielowe, aparaty dla fabryk chemicznych i laboratoriów. Pompy Zbiorniki do wody, spirytusu, nafty etc. Rurociągi do wody i pary. Specjalne łączenia do wysokiego ciśnienia i pary przegrzanej Konstrukcje żelazne

RYDZEWSKI i S-ka

Biurowe Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13

TELEFON № 4

Instalacje: Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi, centralne ogrzewanie. **Skład** materiałów technicznych i elektrotech.

Z postępem!

—x—

Spoleczeństwo w ostatnim roku odziało się w szaty abnegacji i niewytłumaczonego zobojeństwa, pogrzebało głęboko, byleby się nie spotkać jeszcze raz z nimi, najszczytniejsze swoje idee, odrzuciło je precz od siebie, jak gdyby obawiając się, by go jeszcze raz nie opanowały.

Jakaś nieuleczalna śpiączka ducha na całej linii epidemicznie się rozparła i coraz więcej wabi ku sobie ogniki konnające i gasi je jednym dmuchnięciem.

Na całej linii, hen, z zachodu na wschód, z południa na północ, niepodzielnie rozprzestrzeniła się sroga władczyni i różdżką czarodziejską zatrzuwa zdrowe dusze.

Na niczem spełniają szlachetne dążenia tych, którzy się uchronili mocą własnego ducha, koszt-m hartu kształconego stałe i wytrwale.

A jednak — nie wolno nam wracać do zamierzlchych, czarnych nocy, nie wolno nam cofać się wstecz poza siebie, ale kroczyć naprzód do tych promiennych dni, co na dalekim horyzoncie zwiastują już nowe życie — do przyszłości!

Bo wiem jeśli chorobliwy stan odretwienia nie przerwie się teraz, jeżeli kontynuować się będzie dalej, to niechybnie nastąpić musi zanik szlachetniejszych pierwiastków własnego ducha.

Wielokrotnie wystąpienia jednostek nie zdołały poprawić naszego bytu, nie zwróciły tych uśpionych duchów na tory nowego życia, jedno tylko rozgoryczenie przyniosło nam w darze, tylko więcej dławic nas počęło też wobec obecnego naszego stanu.

— Co to się stało? — pytamy my, nieuspłeni, samych siebie, chcemy zbadać obecne położenie, byleby jakimkolwiek bądź sposobem położyć tamę tej, z zawrotną szybkością obejmującej wszystkich — anormalji.

Przeuczenie czułościowe wszechpożegnami skrzydłami chwytą nas wszystkie w objęcia i niby drakońskim prawem obowiązują nas do holdowania mu, a my, mimo własnej woli, jak gdyby pod wpływem sugestji, jesteśmy postuszni.

— Co to będzie? pytamy, a odpowiedź jest tylko jedna:

„Sny obróćmy w czyn, sny obróćmy w czyn!”

Jakaś niewytłumaczona apatia, niechęć do pracy, pomiatanie świętościami duszy, których urzeczywistnienie uważaliśmy ongi za jedyny cel, za weselny skutek naszej pracy!

Coraz więcej, coraz częściej słyszy się wokół siebie obojętne głosy: „Na cóż zda się teraz praca?”

Coraz częściej świadkami jesteśmy tego samozabijania się, a nadomiar złego i brata swego.

A ty, inteligencjo, winnaś w licznych szeregach pierwsza pójść i zapalić pochodnię przed tym szarym tłumem, z którego drwisz, a który duciem jest wyższy od ciebie, stokroć wyższy!

Tylko tobie winno się w twarz rzucić cały jad ironji losu, tylko w duszy twojej utrwalić należy tę przeogromną niedolę twoich braci, iżbyś ty sama poznała, czyś godna dźwigać na swoich barkach cały ogrom powinności, jaką na ciebie wkłada poczucie obywatelskiego obowiązku.

Zrozum ty, która jesteś słabym odbrzaskiem własnego jutra, zrozum ty, która powinnaś być gwiazdą przewodnią dla twojego brata pracy, ty, co rozsławasz zapory sobie i jemu, — kowalowi czarnego chleba, zrozum twą powinność i uczyn wszystko, co ci obowiązek nakazuje.

Rozpędź mgły, co ci zastaniają jutro. Powstań z leża twoego wygodnego i stąpaj po twardej, nieutorowanej ścieżce życia, przytul w nieszczerściu twojego ciemnego brata, oświeć go rośną świadomości, izby poznał, kto czar jest, weź go za rękę i prowadź z postępem.

Andrzej Jan Kornbrodt.

PZEWIDYWANIA.

„Hamburger Nachrichten” zamieściły artykuł, w którym wyrażają przyszczenie, że Rosja, wobec rozwiązania sobie przez, umowę z Japonją rak na Dalekim

Wschodzie, wywołać zechce zatarg z Austrią, ażeby powetować porażkę, jaką poniosła w sprawie aneksji Bośni i Hercegowiny. Były organ Bismarcka rządu niemieckiego, ażeby, wobec możliwości zatargu tego, zerwał z zasadą „wiernych Nibelungów”, która puspła stosunki rosyjsko-niemieckie w czasie przesilenia aneksyjnego, i szukał zbliżenia do Rosji, dając jej możność załatwienia rachunków z Austro-Węgrami bez udziału postroznego.

Berlińska „Deutsche Tageszeitung” natomiast nie wierzy przedewszystkiem w możliwość zatargu z powodu aneksji Bośni i Hercegowiny, sprawę tę bowiem uważa za załatwioną już nieodwołalnie. Gdyby jednak wbrew prawdopodobieństwu Rosja chciała wyszukać utrwalone na Wschodzie Dalekim położenie swoje, ażeby zmieścić się na Austrii za doznana porażką dyplomatyczną w sporze o Bošnję i Hercegowinę, Niemcy, zdaniem dziennika, nie będą wprawie wybierać między jedną z stron spornych, lecz pośpieszyć będą miały z pomocą tej z nich, z którą je łączy długoletnie przymierze.

Dla Niemiec będzie, oczywiście, — wywodzi dziennik dalej — bardzo nieprzyjemny i nawet niekorzystny, jeżeli dojdzie istotnie do starcia między dwoma bezpośrednio ich sąsiadami, to też należy mieć nadzieję, że, o ileby faktycznie groziło niebezpieczeństwo podobne, dyplomacja niemiecka dołoży wszelkich starań, ażeby nie dopuścić do wojny między dwoma, zaprzyjaźnionymi z Niemcami państwami.

Na oświadczenie wreszcie dziennika hamburskiego, że nowy niemiecki sekretarz do spraw zagranicznych, Kiderlen-Waechter jest zwolennikiem przymierza między Rosją a Niemcami, organ berliński odpowiada, że do okoliczności tej nie przywiązuje poważniejszego znaczenia.

Ważny moment w rolnictwie.

—∞ o ∞—

Sprzeczamy się o rozmaite systemy gospodarskie: inwentarzewy, bezinwentarzewy, płodozmienny, dowolny, liczenie się przyszluchujemy odczytym w tej materji wygłaszającym, a nie korzystamy, lub mało korzystamy z zasobów miejscowych, z położenia chwili, przez które zubożać i użyźnić byśmy mogli nasze grunta. Każdy jednak gospodarz czy inwentarzewy czy bezinwentarzewy, musi i powinien głównie starać się o zubożenie roli najtańszymi kosztami.

Rol: obecny przedstawia możliwość zubożenia roli zielonemi nawozami — wczesne zniwa dają nam możność poplonu nie tylko po rzepaku i życie ale nawet po pszenicy. Nie skorzystanie z tego dobrodziejstwa, jakie nam daje słońce byłoby błędem, tem bardziej, że są zapasy taniego łubinu, peluszk, wyki i bobu.

Zawsze interesując się sprawami rolnictwa, zwracam uwagę ziemian na ten wyjątkowy moment, jaki nam rok obecny przedstawia.

Kwintyn Sobierzezański

Projektowana amnestja.

—oo—

W uzupełnieniu poprzedniej wiadomości o projektowanej, z okazji przypadającego w roku 1913 trzecieściecia zasiadania na Tronie rosyjskim Dynastji Romanowych, amnestji, podajemy za „Rieczą” szczegóły następujące:

Dziennik zapewnia na podstawie informacji z źródeł „zupełnie wiarogodnych”, że amnestja będzie bardzo szeroka. Cały szereg kategorii skazanych nie tylko uwolniony zostanie od dalszej kary, ale przywrócone ma mieć prawa, utracone na mocy wyroku sądowego. Wejda tu wszystkie osoby, skazane w sprawach politycznych, o ile sprawy te nie były połączone z aktami terrorystycznymi i akcją zbrojną; dalej wszyscy osądzeni za przestępstwa prasowe charakteru ogólnopublicznego; wszystkie procesy innego rodzaju zostaną umorzono.

Skazanym za przestępstwa polityczne w połączeniu z aktami terrorystycznymi i akcją zbrojną termin kary zostanie znacznie skrócony, ale bez przywrócenia praw. Uwolniona zostanie od dalszej kary także znaczna część przestępców

kryminalnych i niektórym z nich przywrócone zostaną prawa. Amnestja obejmie bardzo szeroko zwłaszcza właścian, skazanych za udział w ruchach rolnych w okresie rewolucyjnym. Projektowana jest również szerokie objęcie amnestją długów państwowych, zwłaszcza w dziedzinie zaległości właścianiskich.

Równocześnie powstała propozycja ulżenia losowi większości bohaterów procesów administracyjnych lat ostatnich, jak również wielu intendentów; w tej ostatniej dziedzinie amnestja obejmie głównie niższych i średnich funkcjonariuszów intendenty, przyczem ulga ta dotyczyć będzie tylko losu ich i stopnia kary, ale nie nałożonych na nich kar pieniężnych.

Opracowanie projektu amnestji rozpoczęła się ma w nadchodzącej jesieni. W roku przyszłym natomiast utworzona ma być dla rozważenia tej sprawy specjalna komisja międzywydziałowa.

„Ehrlich—606”.

—oo—

„N. Fr. Presse” ogłasza rozmowę z prof. dr. Ehrlichem, który oświadczył, że jego „Preparat 606” przeciw kile, okazał się szczególnie skutecznym właśnie w wypadkach najcięższych, tam gdzie kuracja rżcziowa okazała się bezskuteczna. Najcięższym i najniebezpieczniejszą jest kila dla dzieci nowonarodzonych. Tu leczenie wymaga jeszcze długich studiów. W razie, gdy nastąpił już paraliż lub tabes, to widoki leczenia tym środkiem są bardzo małe, gdyż trudno jest zniszczyć substancję nerwową zastąpić nową. Natomiast tam, gdzie zachodzą pierwsze objawy paraliżu, środek Ehrlicha oddaje ogromne usługi. Chodzi jeszcze o wydoskonalenie tego środka, aby przy jego zastosowaniu nie było bólów, choć i obecnie przy zastrzykiwaniu „606” nie ma wielkich bólów i złych następstw dla pacjentów. Używane dawniej środki arsenikowe były szkodliwe dla oczu. Obecny zaś środek, który zastosowano w 1500 wypadkach, wyklucza to niebezpieczeństwo. W 10 proc. wypadków po zastosowaniu preparatu „606” nastąpiła recydywa. Zdarzyło się to jednak z początku, gdy nie wiadano, w jakiej dawce zastrzyknąć preparat. Ale, czy recydywa po zastosowaniu „606” jest zupełnie wykluczona, nie jest jeszcze pewnem.

Na pytanie, czy prawdziwą jest wiadomość, iż pewien doktor lwowski, Polak, uczeń wiedeńskich dermatologów; Herby i Caposiego, wynalazł przed kilku laty podobny środek, odpowiedział Ehrlich, że w świecie lekarskim nic o tem nie wiadomo. Czyniono liczne próby usunięcia luesu, ale na zwierzętach, na ludziach jednak nie.

Dajemy głos!

—x—

Od pracowników T-wa Handlu Węgłem
p. Józefowi Latośkiemu w odpowiedzi słów kilka.

W № 27 „Gońca Częstochowskiego” p. J. Latośki rzucił potworne oszczerstwo na Towarzystwo Handlu Węgłem, istniejące jako filja Towarzystwa warszawskiego w Częstochowie. My, pracownicy tegoż Towarzystwa — najkategoryczniej zaprzeczamy temu oszczerstwu.

Towarzystwo, zakładając swoją filję w Częstochowie, miało na celu bronić od wyższu publiczności, dawać węgiel jaknajlepszy i wagę rzetelną, po cenach jaknajniższych. Wiceprezes tego Towarzystwa — zwabiony pięknemi słówkami p. J. Latośkiego, przyjął go na zarządzącego, a ten tak gospodarował, od września 1909 do kwietnia 1910 r., że zerwał kontrakt z najlepszą kopalnią krajową, i zaczął dawać ten sam węgiel faktycznie, o którym w swoim oszczerstwie pisze. Brał on od pracowników kaucję, których nie zwrócił do dziś; on sam wprowadził żydów i od nich kupował, bo z kopalnią nie mógł robić żadnych nadużyć. I tych żydów wysyłał na paręset rubli i oddać im niechce. Do Zarządu w Warszawie pisywał listy, że interes bardzo dobrze prosperuje i że obecnie przedstawiciele „jest zbyt liczna. Szczęściem wiceprezes nie dał mu rejentalnej plenipotencji.

Pan J. Latośkiśki żadnym członkiem tego Towarzystwa nie był i nie jest, kaucji miał 200 rubli i dawno już ją sobie odebrał, bo rachunki jego wykazują deficyt przeszło na 2000 rubli, których zapłacić nie jest w stanie.

Zwrót kaucji i uregulowanie rachunków p. Łuczowskiemu i p. Majewskiemu, wiceprezes powierzył p. J. Kowalskiemu, lecz ten, czując się niezadowolnym: do tego, wolał zrezygnować.

Następnie, że wiceprezes nie był w Częstochowie od kwietnia, to nie dziwnego, bo okoliczności tak się złożyły, że przyjechać nie mógł, a nie można też wymagać od człowieka rzeczy nadzwyczajnych.

Ze niema żadnych zebrań ani uchwał w tem Towarzystwie, to wina p. Latośkiśkiego, bo on to był przeciwny, żeby nikt nie wiedział jak on gospodaruje. Ze węgiel jest droższy, to też nie jest żadne oszukaństwo, bo od czasu usunięcia p. J. Latośkiśkiego węgiel jest sprzedawany pierwszej marki, i kosztuje znacznie drożej, lecz każdy kupujący woli zapłacić drożej i mieć dobry towar i wagę dobrą. Publiczność się zresztą o dobroci węgla i o dobrej wadze przekonała.

Ostrzegać publiczności przed zastawionemi pułapkami p. J. Latośkiśki niema potrzeby, gdy my pracownicy stwierdzamy, że tak samo daliśmy kaucję i pracujemy od początku, a żadna krzywda nam się nie dzieje. Trzeba jednak pracować uczciwie.

Jeżeli chodzi o ostrzeżenie publiczności, to właśnie my ostrzegamy ją bo p. Latośkiśki już kilka osób zdążył nadużyć, skłaniając do założenia podobnego Towarzystwa, mianowicie w Noworadomsku, Gorzkowicach i Piotrkowie, gdzie przedstawiał (w Gorzkowicach) przed p. Szalańskim kontrakty nasze, zawarte rzekomo z p. Stokolskim, których wcale nie widział, lecz sporządził fikcyjnie, podając się za przedstawiciela. Nie udało mu się to jednak i został zdemaskowany. Nakoniec pisywał listy błagalne do Zarządu w Warszawie, żeby go napowrót przyjęto, lecz dostał odmowę. Zato się teraz mści i rzuca tak kłamliwe oszczerstwa.

Mamy nadzieję, że publiczność nie uwierzy tym wystąpieniom, i zechce tak samo i nadal popierać swojami obstalunkami rzeczono Towarzystwo, które ma na celu jedynie usunięcie złego, my zaś ze swej strony będziemy się starali żeby towar był jak najlepszy i waga rzetelna.

Częstochowa, d. 27/VII 1910 r.

A. Palusiński, K. Bukowski,
K. Kasprzycki, P. Gil.

Przyp. Redakcji. Daliśmy głos obu stronom, które miały możność wy-czerpującego wypowiedzenia się w tej sprawie. Zamykamy więc nadal łamy naszego pisma dla tej kwestji, rezerwując je dla wielu spraw innych, potrzebujących poruszenia.

Tajemnicza zbrodnia.

(Sprawozdanie specjalnego korespondenta).

Noworadomsk, 28 lipca, czwartek.

Władze administracyjne tutejsze zajęte są od wczoraj energicznym śledstwem w okolicach Kłomnic i Gidel, do tej pory jednak na żaden ślad zbrodniarza nie natrafiono.

Dokonano w okolicach kilku rewizji, przetrzągnięto wszelkie drogi i zbadano licznych świadków, z pośród okolicznych mieszkańców, ci jednak żadnych konkretnych danych nie przysporzyli.

Tembardziej trudno coś w tym kierunku wynioskować, że zeznania wielu osób z włosciian wzajemnie sobie przeczą. Tak naprzykład, jeden zeznaje, że we wtorek około godziny 11-ej przed południem widział furmanek z tajemniczą sofą opakowaną w rogóż na polskiej drodze z Gidel do Kłomnic, inny zapewnia, że, pasąc krowy we wtorkowe rano o godzinie 6-ej spostrzegł wóź, jadący od Gidel przy którym szło 4-ch mężczyzn, 2-ch włosciian i 2-ch z mięska odzianych.

Nie zgadzają się tu ani pora dnia, ani inne szczegóły.

Kursuje wreszcie parę innych jeszcze wersji, jako to o przysłaniu ładunku te-

JAN SKALMIERSKI
Biuro Techniczne w Częstochowie Aleja 22
TELEFON Nr. 112

Instalacje oświetlenia elektrycznego, przenoszenia sily i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków fabryk. Skład artykułów technicznych i elektrotechnicznych. Najlepsze lampki metal. oszczędne.

Leczenie warjatów kinematografem.

W amerykańskim mieście Missouri wpadł jeden z tamtejszych lekarzy na pomysł leczenia szaleńców za pomocą ruchomych obrazów.
Leczenie to przyniosło nadspodziewanie pomyślne wyniki, bo szaleńcy podobni pod wielu względami do dzieci. Nadzwyczaj interesują się ruchomymi obrazami przez co myśl ich, będąc skierowana ciągle na to, co się przed ich oczami dzieje, zapomina o szaleństwach, które przywykli w chwili nieprzytomności popełniać.

Kąpiele herbaciane.

Ostatnią nowością w Ameryce są kąpiele herbaciane.
Jedna z pań nowojorskich, nazwiskiem Sandow, stwierdziła mianowicie, że kąpiele w wywarze herbacianym wpływa znskomicie na uspokojenie nerwów. Za jej przykładem poszło wiele innych kobiet amerykańskich. Lekarze nie wyrazili jeszcze zdania o skuteczności nowych kąpiele.

Pomoc od żydów niemieckich.

W tych dniach odbyło się w Berlinie zebranie Związku żydowskiego, który udziela pomocy także tutejszym żydom polskim. Sprawozdanie wykazuje, że żydom w Polsce udzielono sum bardzo znacznych z fundusów dawniejszych. Poza tem otrzymano specjalnie dla tychże żydów 200,000 marek od różnych ofiarodawców. Na rzecz tutejszych pogorzalców żydowskich przysłało 3,750 m. Ogółem w przeciągu pół roku ubiegłego żydzi niemieccy dali żydom w Polsce 130,000 m. a na szkoły przeszło 200,000 marek.

ROZMAITOŚCI.

— „Tajne sądy” w Warszawie.
„Kurjer warszawski” opisuje epizod, nader charakterystyczny dla wielkomiejskich mgłów Warszawy: W „knajpach” przy ulicy Smoczej funkcjonują dotychczas „sądy”, które wydają wyroki na porządnym ludzi i bronią rozmaitych łobuzów, należących do „kolejki”. Nie-

dawno zdarzył się tam następujący wypadek. Majster stolarski z tej ulicy przyjął czeladnika z Łukowa. Nowy ten pracownik nie znał jeszcze obyczajów zauka i nie wiedział, że taki łobuz jest nietykalny. To też gdy raz ten cisnął kamieniem, czeladnik obił go za to. Wnet zjawili się w warsztacie kilka osób, które zaprowadziły czeladnika do „sądu”, a ten skazał go na zapłacenie 25 rubli, a ponieważ czeladnik nie miał takiej sumy, zabrano mu zegarek srebrny, marynarkę i kapelusza, oraz zagrożono nożami, jeżeli będzie skarżył się przed policją na owych sędziów.

— Pokup na panny.

Są jeszcze kraje na świecie, w których kobiety nie przeważają—licznie. Taką obiecaną krainą jest zaludnione emigrantami miasteczko Oukny, w Stanach Zjednoczonych. Na 600—700 mężczyzn przypada tam jedna kobieta. Nie dziw więc, że gdy, przed paru tygodniami, przybył osiedlenie z sześciu córkami, sprawiono mu owację, a panny znalazły mężów w godzinę, i to drogą publicznego przetargu. Dostawały się temu, kto dawał więcej—ojcu. Jedna tyl-

ko nie chciała się zgodzić na licytanta, któremu miała przypaść w udziale i oddała swą rękę mniej dającemu. Ponieważ formalności przedślubne nie istnieją w Oukny, zatem w ciągu godziny przybyło miastu sześć par nowożeńców a ojciec pań stał się zamożnym obywatelom miasta. Owe sześć cór na wydaniu nie zaspokoily jednak potrzeb miejscowych. Pozostali kawalerowie, za pomocą dzienników, błagają panny, by zechciały przybywać do Oukny, obiecując premje do wysokości 1,000 dolarów. Amatorzy znajdują się chyba.

Satyra i humor.

Dobre lekarstwo.

— Mąż do żony:—Wiesz, te pigułki robią mi bardzo dobrze.
— Jakto? Przecież już od trzech tygodni nie zazywasz?
— Przypatrz się, oto próżne pudełko; codziennie zazywam po dwie.
— Na Boga, Edwardzie, przecież to były guziki do moich białych pantofelków.

!ORKIESTRZYONY!

== WAŻNE ==

dla restauratorów, właścicieli kawiarni, tancerzy, domów zajezdnych i t. p. zakładów.

!ORKIESTRZYONY!

== WYRÓB CZESKI ==

poleca:

Wyłączny przedstawiciel **ZDZISŁAW RYLSKI**
Częstochowa: Aleja II Nr. 33 Tel. 93. 1405

„LECH” Kantor Przewozowy
Aleja 3-cia № 55, telef. 828.

Uskuteczna szybko i dokładnie przeprowadzi mieszkań, biur, fabryk i t. p. z gwarancją. Wyjeżdża i odbiera wszelkie towary z kolei. Kantor otwarty od 8 rano do 7 wieczór. 786

H. KOCZALSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny
Częstochowa, Herby pr., Herby ros. i Granica
Kantor mieści się przy ul. Panny-Maryi Nr. 18w oficynie na lewo (parter). Telefon 38.
W zakresie operacji wchodzi: ołnienie i ekspedycja towarów przywozowych i wywozowych w warunkach najprzystępniejszych. 448-180-2

Skład Apteczny
Wacława Orzeł

przeniesiony został do domu W-nej Wnorowskiej III Aleja róg ul. Szkolnej

Zginął paszport Walentego Góry wydany Gminą Węglowice. 1565-3-1
Potrzebny Korepetytor korespondent Ul. Krakowska № 47 m. 1. 1564-7-1
Potrzebna sklepowa zaraz. Wiadomość w piekarni pod teatrem. 1569-2-1
Sprzedam szafę i Łóżko Wiadomość Szkolna 6 Stróż wskazać 1560-3-1

Centralna Stacja Elektryczna
w Częstochowie
Oddział Instalacji

Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego, dostawę, ustawianie i wynajem elektromotorów po cenach najniższych.
Wszelkie artykuły elektrotechniczne stale na składzie.
Projekty i kosztorysy bezpłatnie 670

Roman Oziembło
Częstochowa, Aleja III Nr. 50 W-uch Grabowskich wprost powiatu
Z dniem 14 lipca założyłem warsztat tapicerski. Przyjmuję obstalunki mebli, przerabiam stare meble i materace, zakładam portjery, firanki, dywany t. d. oraz opakowanie mebli.
Ceny przystępne.

Znane ze swej dobroci **piwo Niechcickie** poleca **J. Płomiński**
Częstochowa
Teatralna 8 tel. 38 1468

Sklep spożywczy z mieszkaniem sprzedam zaraz II Aleja 40 Siwinińska 1671-3-1
Sprzedam mleczarnię strona Fabryczna, ludność duża; wiadomość ulica Dojazd 21-2 1572-3-1

Zgubiono lanszajt olejny przedstawiający smutną kobietę, oprawa, ramki białe, znalazła rączy, oddać za wynagrodzeniem do Redakcji „Gonca” 1573-3-1

Potrzebne są zaraz: zdolna ekspedjentka oraz kantonierka. Oferty przyjmują Gonicz Częstochowski pod lit. K.S. 1560-2

Zginął kwit Lombardu Częstoch. Tow. Pow. Oszcz. № 946 1562-3-1

II Aleja Nr. 39 Sklep spożywczy do sprzedania 1557-5-1

Warszawsko-Wiedeńska Droga Żelazna
Rozkład jazdy od 1 Lipca 1910 r.

I. Warszawa - CZĘSTOCHOWA - BŁEZNO - Sosnowiec.

Warszawa, odjazd		8 ¹⁰	10 ³⁰	
Piotrków, „	5 ²⁵	12 ²⁵	3 ¹¹	6 ³⁵
Częstochowa przyjazd	9 ⁰⁰	2 ¹⁵	5 ²⁰	9 ⁰⁰
„ odjazd	9 ¹⁵	2 ⁴¹	4 ²⁰	9 ¹⁵
Bleszno odjazd	9 ²⁵	2 ⁴⁹	4 ²⁶	9 ¹⁵
Granica, przyjazd	—	4 ⁵⁰	7 ¹⁰	11 ²⁰
Sosnowiec „	1 ⁰⁵	5 ²⁵	7 ²⁰	11 ⁵⁰

II. Sosnowiec - BŁEZNO - CZĘSTOCHOWA - Warszawa

Sosnowiec, odjazd	5 ¹⁵	8 ²⁵	3 ³⁰	6 ¹⁵
Granica „	6 ⁰⁵	9 ⁰⁵	4 ³⁰	6 ²⁵
Bleszno „	8 ⁴²	1 ¹⁰	6 ²⁷	9 ⁰⁵
Częstochowa przyjazd	8 ⁵⁰	1 ¹⁰	6 ²⁴	9 ⁰⁵
„ odjazd	—	1 ³⁰	6 ⁴²	9 ²⁵
Piotrków, przyjazd	1 ⁴⁷	8 ⁴²	11 ⁴²	—
Warszawa „	—	6 ¹⁵	12 ²⁰	—

SOLEC Sezon do 7/20 Września
Zakład Wód Mineralnych
Siarczano Słonych

znanych ze swej skuteczności w reumatyzmie, artretyzmie, nerwobolach, chorobach skórnych, przynocie w jego najcenniejszych postaciach i zawkianach.
CENY NISKIE: pokój wraz z całodziennym utrzymaniem i kuracją od 60 rb. miesięcznie. Od 20 Sierpnia do 20 Września ceny mieszkań zakładowych o 25 proc. tańsze.
Dojazd przez st. kolejową Kielce, zjazd powozami lub samochodem wychodzącym o 4-ej po południu 4-5 godzin do Zakładu.
Informacyi udziela Zarząd Solon, poczta Stopnica, gub. Kieleckiej. 1520 3-1

ZAKŁAD
Instrumentów Muzycznych.
J. S. MALKO
Został przeniesiony na ulicę Dojazd № 11, w Częstochowie vis a vis dworca kolei W. W. 1512-6-2

Pijcie najlepsze piwo i portor z browaru
C. STRYCKI
w Rydze.
Sprzedaj wszędzie
Skład
Częstochowa Teatralna Nr. 8 telefonu 33. 1463-45-1

Majątki Ziemskie
częściowo lub w całości kupuje i sprzedaje Spółka Kredytowo-Parcelacyjna w Warszawie, Erywańska 5. 1436-10-1

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA PRZYJMĄJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 38—w Zawierciu księ-garnia p. Z. Hubickiej, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1,5, kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnośaniem do domów. **Ceny ogłoszeń:** Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40 po tekście k. 15, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 20 Drobnie ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20